



## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší sud Slovenskej republiky v senáte predsedníčky JUDr. .Margity Fridovej a členiek senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Anny Petruľákové, v právnej veci žalobcu **JUDr. K**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu M, IČO X, zást: JUDr. M, proti žalovanému **1/ Ing. V, 2/ J**, zást. JUDr. B, o zaplatenie zmenkovej sumy 1 118 776,- Sk s prísl., na odvolanie žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 2 Zrn 101/00-Sn-18 zo dňa 20. novembra 2000 a proti uzneseniu č. k. 2 Zm 101/00-Sn-40 zo dňa 9. decembra 2005, takto

### rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 2 Zm 101/00-Sn-18 zo dňa 20.novembra 2000 **potvrzuje**.

Odvolanie žalovaného 1/ **odmieta**.

Opravné uznesenie č. k. 2 Zm 101/00-Sn-40 zo dňa 9.decembra 2005 **zrušuje**.

Žalobcovi trovy odvolacieho konania nepriznáva.

### Odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom krajský súd ako súd prvého stupňa ponechal v platnosti voči žalovanej 2/ zmenkový platobný rozkaz sp. zn. 2 Zm 101/00-9 zo dňa 14.8.2000. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V dôvodoch svojho rozsudku uviedol, že vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorým uložil žalovaným, aby zaplatili žalobcovi 1118 776,- Sk so 6% úrokom od 24.3.1998 do zaplataenia. Žalovaní 1/ a 2/ podali proti vydanému platobnému rozkazu námietky. Súd zistil, že námietky podané zo strany žalovaného 1/ boli podané oneskorene, a preto ich samostatným uznesením zamietol. Žalovaná 2/ podala námietky v zákonnej 3-dňovej lehote. V týchto námietkach bolo uvedené, že napadnutý zmenkový platobný rozkaz vydala súdna tajomníčka, čo zákon nepripúšťa. Poukázala na § 36b ods. 2 OSP, ktorý hovorí, že v ostatných obchodných veciach koná a rozhoduje v konaní pred krajským súdom samosudca. To platí aj o vydaní zmenkových platobných rozkazov a o rozhodovaní vo veciach uvedených v § 200e OSP. Taktiež v námietkach bolo uvedené, že odporcovia nie sú pasívne legitimovaní, pričom legitimovanými účastníkmi majú byť 1/ H a 2/ H. Súd preskúmal námietky vznesené zo strany žalovanej 2/ a zistil, že námietka ohľadne skutočnosti, že súdna tajomníčka nemôže vydať zmenkový platobný rozkaz, je nedôvodná, nakoľko v zmysle spravovacieho poriadku, podľa ktorého postupujú súdy, môže predseda senátu poveriť súdnu tajomníčku na vykonávanie jednoduchých úkonov ako napríklad na vydávanie platobných rozkazov, teda v danom prípade bol v zmysle platného zákona vydaný oprávnenou osobou. K ďalšej námietke, že žalovaní nie sú v spore pasívne legitimovaní, súd zistil, že zmenka, ktorej zaplataenia sa navrhovateľ domáha, bola vystavená spoločnosťou H, pričom túto zmenku avalovali žalovaní 1/ a 2/. S poukazom na túto skutočnosť sa stali odporcovia 1/ a 2/ ručiteľmi zmenky, a teda navrhovateľ si mohol uplatniť žalobu voči nim a sú v spore pasívne legitimovaní. Na základe uvedeného mal súd preukázané, že námietky, vznesené zo strany žalovanej 2/ sú právne irelevantné a z toho dôvodu súd v zmysle § 175 ods. 3 OSP ponechal vydaný zmenkový platobný rozkaz v platnosti. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, avšak zástupkyňa navrhovateľa sa práva na náhradu trov konania vzdala.

Napadnutým opravným uznesením krajský súd opravil výrok zmenkového platobného rozkazu tak, že prvá a druhá veta výroku znie: Súd ukladá odporcom 1/ a 2/, aby spoločne a nerozdielne do 3 dní odo dňa doručenia zmenkového platobného rozkazu zaplatili navrhovateľovi 1 118 776,- Sk so 6% úrokom do 24.3.1998 do zaplataenia, alebo aby v tej istej lehote podali na tomto súde námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti platobnému rozkazu namieta. Súd tiež uložil odporcom, aby zaplatili trovy konania. V dôvodoch svojho uznesenia poukázal súd na návrh žalobcu, ktorým si uplatnil zaplataenie zmenkovej sumy voči žalovaným spoločne a nerozdielne. Citoval ustanovenie § 164 a § 174 OSP a v zmysle návrhu žalobcu platobný rozkaz opravil.

Proti rozsudku, ktorým súd ponechal zmenkový platobný rozkaz voči žalovanej 2/ a proti opravnému uzneseniu podali obidvaja žalovaní odvolanie zhodného obsahu. Uviedli, že trvajú na obsahovom zdôvodnení námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu. Okrem toho uvádzajú, že záložnou zmluvou zo dňa 25.9.1996 súhlasili so zriadením záložného práva na zabezpečenie poskytnutého úveru v celkovej sume 650 000,- Sk. Záložným veriteľom bol navrhovateľ a záložným dlžníkom H, v zastúpení konateľom Ing. V. Záloh sa viazal k nehnuteľnosti - bytu č .1 na prízemí obytného domu na parc. č. 7855/2 súp. č. 102879 vchod Ž ul. 16 a k podielu na spoločných častiach domu, zapísané na LV č. X k. ú. S. Byt nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva, preto navrhovateľ trval na tom, aby vstúpili do okruhu účasti z založeného zmluvného vzťahu.

V zmysle ustanovení tejto záložnej zmluvy bola upravená realizácia zálohu za predpokladu, že záložný dlžník nebude plniť podmienky zmluvy o úvere. Pozdejšie záložný dlžník uzavrel ďalšie úverové vzťahy, ktoré navyšovali poskytnutý úver o ďalšie sumy 300 000,- Sk a 200 000,- Sk a reúverovali zročné nesplatené sumy. Pri uzatváraní týchto úverových vzťahov už postupovali úverový veriteľ s úverovým dlžníkom bez ich súčinnosti. V zaujme splatenia dlhu pristúpil dňa 19.3.1998 k zročnému dlhu dohodou o pristúpení k dlhu ďalší subjekt – H. Tento po dohode s veriteľom realizoval ďalšie splátky úveru s tým, že dlžná suma je naďalej ručená predmetným bytom a hnutelnými vecami. Popiera preto postup, ktorý zvolil navrhovateľ v smere vymoženía dlžnej sumy a považuje ho za nezákonný. Pokiaľ mal navrhovateľ peňažnú pohľadávku voči H a po

pristúpení dlhu aj voči H. mal realizovať záložné právo predajom zálohu podľa dohodnutých podmienok. Navrhovateľ si návrhom uplatnil právo v zmenkovom konaní, pričom na strane pasívne legitimovaného účastníka označil aj ich, čo je v rozpore s hmotným zmenkovým právom, nakoľko chýba kontinuita medzi avalovanou zmenkou a uzatvorenými úverovými vzťahmi, ktoré zmenka zabezpečovala. Sú toho názoru, že nenesú zodpovednosť za ich neplnenie. Navrhujú, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že rozsudok voči žalovanej 2/ zamietne, alebo aby rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

V odvolaní proti opravnému uzneseniu dopĺňali dôvody predchádzajúceho odvolania, týkajúce sa veci samej a navrhli, aby odvolací súd v zmysle týchto námietok zrušil rozhodnutie, ktoré ich zaväzuje spoločne a nerozdielne zaplatiť vymáhanú sumu.

Najvyšší sud Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovanej proti napadnutému rozsudku a odvolanie obidvoch žalovaných proti opravnému uzneseniu podľa § 212 ods. 1 OSP v ich neprítomnosti podľa § 101 ods. 2 OSP a napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP potvrdil, opravné uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. i/ OSP zrušil a odvolanie žalovaného 1/ proti rozsudku podľa § 218 ods. 1 písm. b/ OSP odmietol. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 1 118 776,- Sk. Žalobca navrhoval, aby súd vo veci vydal zmenkový platobný rozkaz a zaviazal žalovaných na zaplatenie tejto sumy s príslušenstvom spoločne a nerozdielne. Súd v konaní vydal zmenkový platobný rozkaz na vymáhanú zmenkovú sumu, žalovaných však nezaviazal v súlade s petítom žaloby solidárne, ale *zaviazal* ich na platenie spoločne. Obidvaja žalovaní podali proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky. Žalovaný 1/ však podal svoje námietky neskoro, t.j. po zákonom ustanovenej trojdňovej lehote, v dôsledku toho je zmenkový platobný rozkaz voči nemu už právoplatný. Súd jeho námietky dôvodne podľa § 175 ods. 2 OSP ako neskoro podané samostatným uznesením zamietol. Žalovaný 1/ preto už nebol osobou oprávnenou podať odvolanie proti rozsudku, ktorým súd ponechal zmenkový platobný rozkaz voči žalovanej 2/ v platnosti. Odvolací súd jeho odvolanie ako podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený, odmietol. Odvolanie žalovanej 2/ mohol preskúmať len v rozsahu,

v akom napadol zmenkový platobný rozkaz. Podľa § 175 ods. 1 OSP, ak navrhovateľ predloží v prvopise zmenku alebo šek, o pravosti ktorých niet dôvodu pochybovať a ďalšie listiny, potrebné na uplatnenie práva, súd vydá na jeho návrh zmenkový platobný rozkaz, v ktorom uloží, aby do troch dní zaplatil požadovanú sumu a trovy konania, alebo aby v tej istej lehote podal námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti platobnému rozkazu namieta. Ide o skrátene konanie, v ktorom platí koncentračná zásada. To znamená, že účastník musí v námietkach uviesť všetko, čo namieta, pretože v konaní už ďalšie námietky nemožno uplatniť. Aj odvolací v tomto konaní môže preskúmať len dôvody prvostupňového sudu v rozsahu, v akom žalovaná 2/ napadla zmenkový platobný rozkaz, teda v rozsahu jej včas podaných námietok. Ďalšie argumenty v tomto konaní už úspešne nemôže vzniesť. Odvolací súd posudzoval vec na základe jej odvolania v rozsahu námietok. Namietala, že platobný rozkaz vydala súdna tajomníčka, platobný rozkaz neurčil solidárnu zodpovednosť odporcov a namietala svoju pasívnu legitimáciu. Podľa § 374 ods. 2 OSP predseda senátu, ktorému je inak vec podľa rozvrhu práce prikázaná, si môže vyhradiť vybavovanie určitých vecí zverených justičným čakatelom alebo súdnym tajomníkom, a to buď vôbec, alebo v jednotlivých prípadoch. Nie je preto postup súdnej tajomníčky, ktorá zmenkový platobný rozkaz vydala, v rozpore so zákonom. Je pravda, že súd urobil chybu, keď rozhodol o uložení povinnosti žalovaným zaplatiť vymáhanú sumu spolu a nevysporiadal sa s navrhovaným petitom, ako to žalobca žiadal. Túto chybu sa pokúsil odstrániť napadnutým opravným uznesením, čo však podľa názoru odvolacieho súdu už nie je možné dodatočne za daných okolností napraviť. V tomto prípade nejde o chybu v písaní ani počítaní, alebo inú zrejmu nesprávnosť, ako to má na mysli úprava v ustanovení § 164 OSP. Opravným uznesením nie je možné zmeniť hmotnoprávne postavenie účastníkov, pretože ide už o zmenu formy spoludlžníctva z deliteľného na solidárny. Odvolací súd preto toto zmätočné uznesenie na odvolanie žalovaných zrušil. V tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že žalovaní sú avalistami, teda ručiteľmi (rukojemníkmi) z predmetnej

zmenky. Úpravu v tomto smere obsahuje § 30 a nasledujúce zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. Podľa § 30 ods. 1 a 2 citovaného zákona zaplataenie zmenky možno pre celú zmenkovú sumu, alebo pre jej časť zaručiť zmenečným ručením. Túto záruku môže dať tretia osoba alebo aj ten, kto sa už na zmenku podpísal. Podľa § 31 ručiteľské vyhlásenie sa píše na zmenku alebo na privesok. Ručenie sa vyjadruje slovami „ako ručiteľ“ alebo inou doložkou rovnakého významu, ručiteľ ho podpise. Podľa § 32 ods. 1 zmenečný ručiteľ je zaviazaný ako ten, za koho sa zaručil. Žalovaní v predmetnom prípade podpísali zmenku s doložkou „per aval“, teda s rovnakým významom ako ručitelia. Zo zákona, ako bol citovaný, je zrejmé, že ručiteľ (avalista) ručí za zmenkový záväzok rovnako, ako dlžník v rozsahu, v akom sa zaviazal. Keďže zmenka neobsahuje žiadne zúženie tohto záväzku a každý avalista má samostatné postavenie, ručí každý za celý záväzok tak, ako mu to aj bolo zmenkovým platobným rozkazom uložené. Námietka nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej je námietkou hmotnoprávnou. Ide o posúdenie nároku žalobcu voči žalovanému z hľadiska hmotnoprávneho. Žalovaní sú nepochybne ručitelia z predmetnej zmenky, teda sú zaviazaní ako ten, za koho sa zaručili. Nejde o akcesorický záväzok. Aval nie je zaviazaný sekundárne za osobu, za ktorú sa zaručil, ale stojí na zmenke vedľa tejto osoby a zdieľa jej postavenie, teda popri S ktorý je vystaviteľom a zmenečníkom na tejto zmenke. Ich pasívna legitímácia je preto v predmetnom spore daná. Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd odvolaniu žalovanej 2/ proti rozhodnutiu vo veci samej nevyhovet.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142

ods. 1 OSP, ale pretože žalobca výslovne uviedol, že žiadne trovy nepožaduje, odvolací súd mu ani žiadne nepriznal.

**Poučenie : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.**

V Bratislave dňa 18. decembra 2007

**JUDr. Margita Fridová, v. r.**  
predsedníčka senátu

Z